

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک-علوم تجربی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
سال سوم آموزش متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵			
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۵-۸۶				اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			
ردیف		سؤالات				نمره	
۱		الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۱- همی جنگ و مردی فروشد همی ۲- زورخونه چه دخلی داره به این گل دسته . ۳- بازگشت و دفتر خود باز کرد . ۴- پدرم عرش را سیر می کرد . ۵- می ترسم که اگر از گشادن عقده های من آغاز کنی ، ملول شوی و بعضی از ایشان در بند بمانند . ۶- دریادلان راه سفر در پیش دارند یا در رکاب راهوار خویش دارند ۷- (خداوند) گل آدم در تخمیر انداخته و در هر ذره از آن گل دلی تعبیه می کرد . ۸- این مرد بزرگ ، به نشاط ، قلم در نهاد . تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود . ۹- زرین قبا ، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت ۱۰- به خاطر داشتیم که چون به درخت گل رسم دامنی پر کنم هدیه ی اصحاب را . چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت ! ۱۱- هر چند که از آینه بی رنگ تر است از خاطر غنچه ها دلم تنگ تر است بشکن دل بی نوای ما را ای عشق این ساز شکسته اش خوش آهنگ تر است				۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱	
۲		ب) لغت (۲ نمره) لغت ها و ترکیباتی که در متن مشخص شده ، معنی کنید . ۱- این بوسهل مردی امام زاده بود . ۲- بعید از ما قدرت مداران هفت خطه که کوتاه بیایم . ۳- این چه ژاژ است و چه کفر است و فشار ۴- بار یابی به محفلی کان جا / جبرئیل امین ندارد بار . ۵- مملو از اخلاص و همراه با اوراد ویژه ی خویش است . ۶- آشیانه ی ققنوس بسیار بدیع بود . ۷- وَاَلَا طاعنان مجال وقیعت یابند . ۸- هیچ سلاحی بر تنش کارگر نمی افتد .				۲	
۳		پ) خود آزمایی (۴ نمره) ۱- در کدام یک از ابیات زیر « تقابل عقل و عشق » مشهود است ؟ الف) چرخ ار چه رفیع ، خاک پایت ب) جان گدازی اگر به آتش عشق ج) شود آسان ز عشق کاری چند عقل ار چه بزرگ طفل راحت عشق را کیمیای جان بینی که بود نزد عقل بس دشوار ۲- نویسنده در عبارت زیر ، از چه شیوه ی بیانی استفاده کرده است ؟ « دار و ندار ما هم اشتباهاً به دست حضرات دولتی و ملّتی به یغما رفت . »				۰/۲۵ ۰/۲۵	
ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم							

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۵-۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		

ردیف	سؤالات	نمره
	۳- با توجه به غزلواره ی زیر به پرسش ها پاسخ دهید . ولادت که روزی از گوهر نور بود / به سوی بلوغ می خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند / خسوف های کزخیم شکوهِش را به ستیز برمی خیزند . الف) چرا شاعر ولادت را از گوهر نور می داند ؟ ب) مقصود شاعر از « خسوف های کزخیم » چیست ؟ ۴- با توجه به « کفی راد دارد ، دلی پر ز داد » انسان خوب از نظر رستم چه ویژگی هایی دارد ؟ ۵- در عبارت زیر مقصود از « لت زدن » و « فرو گرفتن » چیست ؟ « همیشه چشم نهاده بودی تا پادشاهی جبار بر چاکری خشم گرفتی و آن چاکر را لت زدی و فرو گرفتی . » ۶- در بیت زیر شاعر « ماه » و « شب » را در برابر مقام پیامبر چگونه توصیف می کند ؟ مه طاسک گردن سمندت شب طره ی پرچم سیاهت ۷- ارتباط معنایی بیت « تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش » را با عبارت زیر بنویسید . « صدایی که از عالم بالا بلند است برای شنیدنش گوش ودلی می خواهد که مانند همه ی گوش ها و دل ها نباشد . » ۸- « خود اتهامی » در کدام یک از موارد زیر، محوری ترین پیام است؟ و بگویید چرا شاعر خود را متهم کرده است ؟ الف) با من بیا همسفر باش تا دور تا قلّه ی نور در این سفر دست عشق است پشت و پناه من و تو ب) فردا که گل زخم ها را عشاق شاهد بگیرند واحسرتا نیست ای دل ، زخمی گواه من و تو ۹- مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر چیست ؟ بر راستی بال نظر کرد و چنین گفت امروز همه روی جهان زیر پر ماست	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	ت (درک مطلب (۴ نمره) ۱- در شعر « صبح دوبرغ رها / بی صدا / صحن دوجشمان تو راترک کرد » منظور شاعر از « دو مرغ رها » چیست؟ ۲- با توجه به « کاریز خوش دارد خیال کند / که رود ها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند ! » « کاریز » نماد چه انسان هایی است ؟ ۳- مصراع دوم بیت زیر کنایه از چیست ؟ نبرم از تو امید ، ای نگارین که تا از من نبرد جان شیرین ۴- در بیت « لعل را گر مهر نبود باک نیست / عشق را دریای غم، غمناک نیست » چرا عشق از دریای غم هراسی ندارد ؟ ۵- با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . گفت این پروانه در کار است و بس کس چه داند ؟ این خبر دار است و بس تا نگردي بی خبر از جسم و جان کی خبر یابی ز جانان یک زمان الف) « در کار بودن » چه مفهومی دارد ؟ ب) بیت دوم بر چه مطلبی تأکید دارد ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم	

باسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۵-۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سوالات			
نمره				
۶	۶- در ابیات «چو نزدیک گشتند پیر و جوان خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد الف) مقصود از «جوان» چه کسی است؟ ب) در بیت دوم کدام یک از زمینه‌های حماسه دیده می‌شود؟ ۷- در عبارت «آن چه دارم از اندک مایه خطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ چیز زیادت حاجتمند نیستم.» الف) منظور از «خطام دنیا» چیست؟ ب) گوینده‌ی عبارت از چه فضیلتی برخوردار است؟ ۸- در عبارت «عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک»، عاکفان به چه امری اعتراف دارند؟ چرا؟ ۹- مفهوم کلی مصراع اول بیت زیر را بنویسید. از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد			
۵	ث) دانش‌های ادبی (۳ نمره) ۱- وقتی شاعر دلیلی غیر واقعی اما شاعرانه برای موضوعی بیان می‌کند از کدام آرایه استفاده کرده است؟ الف) نماد ب) استعاره ج) حسن تعلیل د) ایهام ۲- «زاویه‌ی دید» نوشته‌ی زیر را مشخص کنید. زن مشدی حسن که آمد بیرون آفتاب تازه زده بود. اصلا نغماری اش را آورده بود کنار استخر، منتظر بود. ۳- در نوشته زیر نویسنده از چه نوع نقدی کتاب «تاریخ بیهقی» را مورد بررسی قرار داده است؟ آهنگ موزون اثر بیهقی به واسطه‌ی به گزین کردن بیهقی است از میان اتبوه واژه‌ها و ترکیبات. ۴- مطالعه‌ی مطمئن ترین راه برای آگاهی یافتن از زندگی و اندیشه‌های شاعران و نویسندگان است. ۵- «ادبیات عرفانی» در حوزه‌ی کدام یک از انواع ادبی قرار دارد؟ ۶- در بیت «درفشان لاله در وی چون چراغی / ولیک از دود او بر جانش داغی» «مشبه» کدام کلمه است؟ الف) لاله ب) چراغ ج) دود د) جان ۷- کتاب «کلیله و دمنه» را چه کسی از عربی به فارسی برگرداند؟ ۸- موضوع ترکیب بند مشهور «جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی» چیست؟ ۹- در بیت زیر دو آرایه‌ی ادبی بیابید. مردی نهان با روح، هم پیمان نشسته مردی به رنگ نوح در طوفان نشسته ۱۰- هر یک از آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) خون خورشید ب) از این ستاره تا آن ستاره			
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ۱- آن که گویند که بر آب نهاده ست جهان ۲- ساقیا بده جامی زان تا دمی بر آسایم زین			
۲۰	جمع نمره			
پیوسته پیروز باشید				